

La vida dels

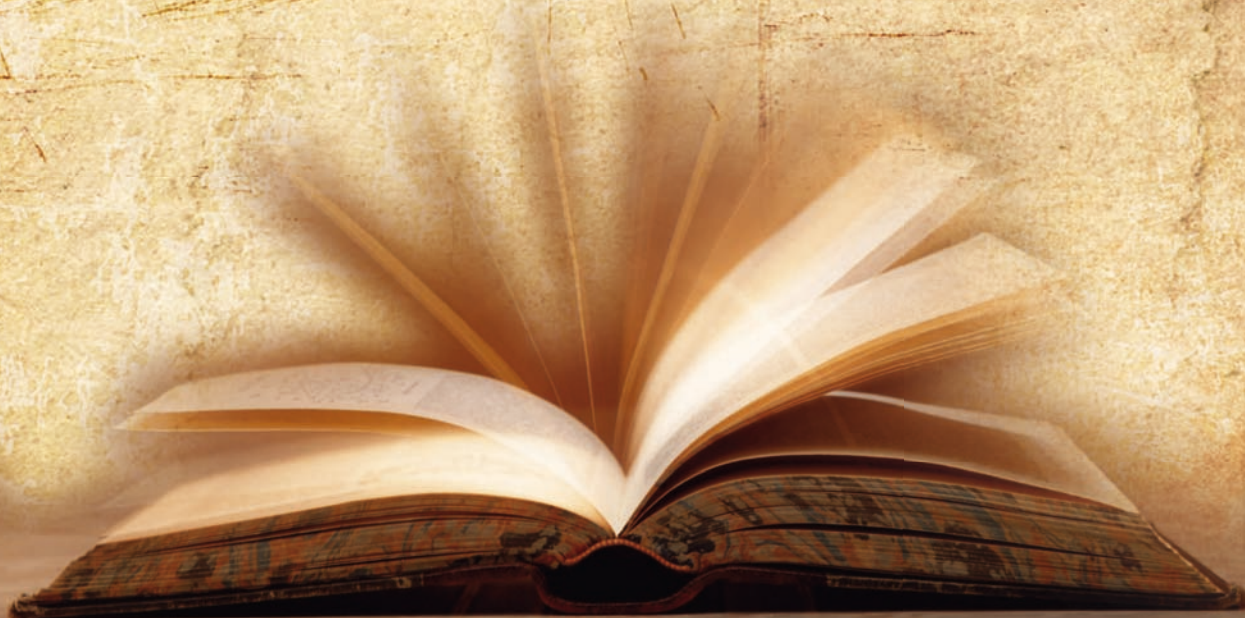

Llibres

El 25 d'abril del 2005 Miquel

Pairolí va començar a escriure una novel·la, Cera, que en realitat havia nascut molts anys abans. Era l'agost de 1963, el bisbe Cartaïa de Girona acabava de morir i la ciutat va preparar una processó pel seu enterrament. Pairolí, un nen de pocs anys, ho va veure tot acompanyat de la mare. «És una imatge que vaig tenir per sempre més», recorda. «És el primer mort que vaig veure al natural i va ser impressionant. Van fer una processó amb el cadàver i el van posar damunt d'una mena de baiard i el varen baixar de la catedral i varen recórrer tota la ciutat. Jo el vaig veure passar per la Rambla. I el bisbe estava vestit de bisbe ajagut allà, amb tota una processó». El punt de partida de la novel·la havia sorgit molt anys abans que l'escriptor n'enflés la primera frase, perquè ja vivia en la memòria i de la memòria s'havia nodrit per anar creixent. Entremig havien passat altres llibres, els articles a la premsa, els dietaris, fins que li va arribar el moment.

DAVID LIGNE

>> Miquel Pairolí en el seu despatx.

Pairolí, a part de la memòria, del record de «la gentada negra que es dispersava com un formiguer desbaratat», també es va haver de documentar. Va recórrer a la premsa de l'època, especialment *Los Sitios* i el *Boletín Eclesiástico* del Bisbat de Girona, que podia consultar «a la biblioteca de la Casa de Cultura, o a la magnífica biblioteca del seminari». En aquest període, mentre la novel·la anava quallant, Pairolí prenia notes a mà en papers de tota mena, anotava esquemes al revers d'una recepta mèdica, o dels fulls d'un calendari. Les idees agafaven l'escriptor desprevingut i corria a apuntar-les. I quan va començar a escriure ho va haver de fer combinant la literatura amb l'escriptura dels articles que apareixen diàriament a *El Punt*. «Jo escric als matins, bastant regularment», explica. «El primer que faig és l'article del dia, perquè l'he d'enviar al matí, màxim al migdia, i després em poso a treballar en l'altre text. Escriure l'article em posa una mica en marxa. Després, normalment, quan escric una novel·la m'hi dedico tres o quatre dies seguits. El que escric un dia ho repasso l'endemà. Això també em serveix per situar-me. Després d'aquests tres o quatre dies ho deixo reposar un dia o dos, i després m'hi torno a posar».

Si fa anys els escriptors podien dir que havien reescrit un llibre tres o quatre vegades abans de donar-lo per bo, ara amb la informàtica no queda rastre dels canvis. Això no vol dir que no es reescriu, de vegades moltíssims cops, un mateix fragment fins a considerar-lo definitiu. Pairolí, com la majoria d'escriptors, dóna a llegir el text acabat a algunes persones de confiança. La crítica sempre ajuda a millorar. Diu que no hi ha un grup de gent fix a qui sempre passa tot el que escriu, sinó que

més aviat selecciona primers lectors en funció del llibre. En el cas de *Cera* la va deixar llegir a un excapellà que havia viscut aquella època i que hi podia detectar algun error, aportar-hi algun detall. Pairolí va donar per acabada la novel·la el 7 de juny del 2006. En aquest punt l'obra ja podia sortir de casa. L'envià a l'Editorial La Magrana el 31 de juliol del 2006.

L'editor de RBA i La Magrana encara era Felip Ortega, que ja li havia publicat *El manuscrit de Virgili*, però pocs dies després de l'arribada de *Cera* a l'editorial va deixar la feina, i Isabel Obiols, la nova editora, es va encarregar de tirar endavant la publicació de l'obra.

Escriure una novel·la és un procés llarg. La majoria d'autors acaben tenint rutines, i els records i la memòria, les pròpies obsessions, acaben tenint un paper important en l'escriptura. Després el llibre s'acaba d'escriure, circula entre amics i coneguts, és corregit una i cinquanta vegades i acaba a la taula d'un agent literari o d'un editor. Aquí comença tot un altre procés, la segona part de la vida d'un llibre, des que abandona la intimitat de l'escriptor fins que arriba a la intimitat del lector, però entremig hi intervenen sectors diversos: editors, correctors, maquetadors, dissenyadors, impressors, distribuïdors, comercials i finalment llibreters, que s'esmercen en la venda d'un objecte, el llibre, tan fràgil com imprescindible per al sosteniment i el creixement d'una cultura. La vida d'un llibre és el que volem explicar en aquest dossier, i ho fem de la mà de *Cera*, la novel·la que Miquel Pairolí va publicar el febrer del 2008 i que encara té una vida per tancar: la virtual, en forma de llibre electrònic.

JUDIT PUJADÓ